

IV

(Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom)

DECIZIA NR. 305/09/COL A AUTORITĂȚII AELS DE SUPRAVEGHERE**din 8 iulie 2009****privind contractul de vânzare de energie electrică încheiat între municipalitatea din Notodden și Becromal Norway AS****(Norvegia)**

AUTORITATEA AELS DE SUPRAVEGHERE ⁽¹⁾,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European ⁽²⁾, în special articolele 61-63 și Protocolul 26,

având în vedere Acordul între statele AELS privind instituirea unei Autorități de Supraveghere și a unei Curți de Justiție ⁽³⁾, în special articolul 24,

având în vedere articolul 1 alineatul (3) din partea I și articolul 4 alineatele (2) și (4) și articolul 7 alineatul (2) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁴⁾,

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate mai sus ⁽⁵⁾ și ținând seama de aceste observații,

întrucât:

I. CONTEXT**1. Procedura**

Decizia nr. 718/07/COL a autorității de a iniția procedura oficială de investigare a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și în suplimentul SEE la acesta ⁽⁶⁾. Autoritatea a invitat părțile interesate să își transmită observațiile. Autoritatea nu a primit nicio observație din partea părților interesate. Prin scrisoarea din 4 februarie 2008 (nr. de referință 463572), autoritățile norvegiene au transmis observații la decizia de inițiere a procedurii.

⁽¹⁾ Denumită în continuare „autoritatea”.

⁽²⁾ Denumit în continuare „Acordul privind SEE”.

⁽³⁾ Denumit în continuare „Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție”.

⁽⁴⁾ Denumit în continuare „Protocolul 3”.

⁽⁵⁾ JO C 96, 17.4.2008, p. 21 și suplimentul SEE nr. 20, 17.4.2008, p. 36.

⁽⁶⁾ JO C 96, 17.4.2008, p. 21 și suplimentul SEE nr. 20, 17.4.2008, p. 36.

Prin scrisoarea din 21 mai 2008, beneficiarul ajutorului, Becromal Norway AS, a solicitat o întrevvedere cu autoritatea. La 11 iunie 2008, s-a organizat o întrevvedere la sediul autorității. În cadrul acestei întâlniri, reprezentanții Becromal au menționat, *inter alia*, un acord suplimentar încheiat între municipalitatea din Notodden și Becromal, cu privire la utilizarea de către municipalitate a apelor reziduale provenind de la centrala de energie electrică operată de Becromal (nr. de referință 482695).

2. Descrierea măsurii care face obiectul investigației

Notodden este un oraș din regiunea Telemark din sud-estul Norvegiei. Situat la gura de vărsare a două râuri în lacul Heddal-svatnet, orașul dispune de resurse hidroenergetice semnificative.

Datorită acestui fapt, municipalitatea are dreptul de a primi în fiecare an o anumită cantitate de „energie electrică din concesiune” de la concesionari, pentru exploatarea cascadelor. Sistemul energiei electrice din concesiune este prevăzut la articolul 2 alineatul (12) din Legea privind acordarea licențelor industriale și articolul 12 alineatul (15) din Legea privind reglementarea cascadelor ⁽⁷⁾. În conformitate cu aceste dispoziții, al căror text este identic, regiunile și municipalitățile în care se află o centrală de energie electrică au dreptul de a primi până la 10 procente din producția anuală a centralei, la un preț stabilit de către stat. În ceea ce privește concesiunile acordate înainte de 1959, precum cea din cazul de față, prețul se bazează pe

⁽⁷⁾ Textul acestor dispoziții este următorul: „Licența prevede că titularul cedează regiunilor și municipalităților în care este situată centrala de energie electrică până la zece la sută din creșterea de energie hidroelectrică obținută pentru fiecare cascadă, cantitate calculată în conformitate cu normele din articolul 11 alineatul (1), a se vedea articolul 2 alineatul (3). Cantitatea cedată și distribuția acesteia vor fi hotărâte de către ministerul în cauză pe baza necesităților generale de alimentare cu energie electrică ale regiunii sau municipalității în cauză. Regiunea sau municipalitatea pot utiliza energia primită așa cum consideră. [...] Prețul energiei electrice [pentru municipalitate] se stabilește pe baza costului mediu pentru un eșantion reprezentativ de centrale hidroelectrice de pe întreg teritoriul țării. Impozitele calculate pe profitul din generarea de energie care depășește rata normală de rentabilitate nu sunt incluse în calculul acestui cost. În fiecare an, ministerul stabilește prețul energiei electrice furnizate substației de transmisie a centralei electrice. Dispozițiile primei și celei de-a doua teze nu se aplică licențelor valabile înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 2 din 10 aprilie 1959.” (Traducerea în limba engleză a fost realizată de Ministerul norvegian al Petrolului și Energiei.)

asa-numitele „costuri individuale” ale centralei, în afara cazului în care se convine un preț mai scăzut ⁽¹⁾. Astfel, prețul energiei electrice din concesiune va fi, în mod normal, mai scăzut decât prețul pieței.

Cantitatea de energie electrică din concesiune la care are dreptul fiecare municipalitate este stabilită pe baza „necesităților generale de alimentare cu energie electrică” ale acesteia. Potrivit Direcției pentru Resurse de Apă și Energie din Norvegia, aceasta include energia electrică pentru industrie, agricultură și consumatori casnici, dar nu și energia pentru industriile mari consumatoare de energie și pentru prelucrarea lemnului ⁽²⁾. Din 1988, municipalitatea din Notodden a avut dreptul la aproximativ 3,9 GWh provenind din cascada Sagafoss, situată în Notodden, cantitate care pare să fi fost majorată la 7,114 GWh în 2002 ⁽³⁾.

Pe lângă volumele de energie electrică din concesiune pe care municipalitatea avea dreptul să le primească în temeiul reglementărilor privind energia electrică din concesiune, municipalitatea din Notodden pare să fi dispus de propriile sale drepturi de utilizare a cascadei Sagafoss din Notodden. Acest drept de utilizare a fost exploatat de Tinfos AS, și nu de municipalitate în sine. În schimb, municipalitatea a avut dreptul la volume suplimentare de energie electrică provenite de la centrală. În prezent, relația comercială între municipalitatea din Notodden și Tinfos este reglementată de un contract încheiat la 15 august 2001 ⁽⁴⁾. Acest contract prevede că, până la 31 martie 2006, municipalitatea a avut dreptul să cumpere 30 GWh pe an, inclusiv 3,9 GWh energie electrică din concesiune, de la Tinfos AS. Prețul a fost stabilit la 13,5 øre/kWh atât pentru energia electrică din concesiune, cât și pentru volumul suplimentar. După 31 martie 2006, municipalitatea a beneficiat doar de dreptul de a cumpăra volumul de energie electrică din concesiune, iar prețurile stabilite pentru achiziționarea acestei energii electrice de către municipalitate au rămas aplicabile până în prezent.

Temeiul juridic relevant pentru dreptul municipalităților la energia electrică din concesiune, menționat mai sus, prevede în mod explicit că municipalitatea poate utiliza energia electrică din concesiune așa cum consideră, indiferent de faptul că volumul la care are dreptul se calculează pe baza „necesităților sale generale de alimentare cu energie electrică”. Astfel, municipalitățile nu sunt în niciun fel împiedicate să vândă această energie electrică industriilor mari consumatoare de energie sau oricărei alte industrii, cu sediul pe teritoriul municipalității.

În acest context, la 10 mai 2002, municipalitatea a încheiat un contract ⁽⁵⁾ cu producătorul de folii de aluminiu Becromal privind revânzarea volumelor de energie electrică la care avea dreptul în temeiul contractului cu Tinfos. Contractul are efect

retroactiv și, astfel, vizează și volumele vândute către Becromal începând cu 14 mai 2001 până la data semnării contractului. Volumele care intră sub incidența contractului par să corespundă volumelor prevăzute în contractul dintre municipalitate și Tinfos până la 31 martie 2007: 14,4794 GWh de la 14 mai 2001 la 31 decembrie 2001, 30 GWh pe an din 2002 până în 2005, 7,397 GWh de la 1 ianuarie 2006 până la 31 martie 2006 și, în cele din urmă, o opțiune care permite Becromal să cumpere energia electrică din concesiune a municipalității de la 1 aprilie 2006 la 31 martie 2007. Prețurile reflectă, de asemenea, prețurile stabilite în contractul municipalității cu Tinfos, respectiv 13,5 øre/kWh până la 31 martie 2006 și, de la 1 aprilie 2006 la 31 martie 2007, „condițiile în care municipalitatea din Notodden poate, la momentul respectiv, să cumpere energia electrică în cauză”.

Becromal a ales să cumpere energia electrică din concesiune în perioada 1 aprilie 2006-31 martie 2007 ⁽⁶⁾. Municipalitatea din Notodden a explicat că, pentru perioada aprilie-iunie 2006, municipalitatea a plătit 15,21 øre/kWh pentru energia electrică din concesiune și a vândut energia electrică societății Becromal la același preț. Din iulie până în decembrie 2006, municipalitatea a plătit 11,235 øre/kWh și a vândut către Becromal energie electrică la 15,21 øre/kWh. Din ianuarie până în martie 2007 inclusiv, municipalitatea a plătit pentru energia electrică 10,425 øre/kWh și a vândut-o la 14,20 øre/kWh ⁽⁷⁾.

Prin scrisoarea din 4 martie 2007 ⁽⁸⁾, Becromal a solicitat prelungirea contractului de cumpărare de energie electrică. De asemenea, a întrebat dacă în contract pot fi incluse volume mai mari. La 30 aprilie 2007, municipalitatea a răspuns la solicitare, oferind Becromal posibilitatea de a cumpăra energia electrică din concesiune a municipalității la 20 øre/kWh (afirmându-se că acest preț corespunde prețului pe piața la vedere în cadrul Nord Pool, Bursa de Energie Electrică a Țărilor Nordice, pentru mai 2007) în perioada 1 aprilie-31 decembrie 2007 și, după această dată, printr-un contract pe o perioadă de trei ani la prețul de 26,4 øre/kWh, de la 1 ianuarie 2008 la 31 decembrie 2010. Municipalitatea a afirmat, de asemenea, că, de la 1 aprilie 2007, volumul de energie electrică din concesiune urma să fie de 7,113 GWh.

La 30 iunie 2007, Becromal a răspuns că a acceptat prețurile oferite pentru ultimele nouă luni ale anului 2007. În schimb, societatea a refuzat oferta pentru perioada 2008-2010, deoarece a considerat prețul prea mare. Municipalitatea a răspuns prin scrisoarea din 4 iulie că, având în vedere scrisoarea primită de la Becromal, consideră că s-a ajuns la un acord cu privire la volumele de energie electrică pentru 2007. Prin urmare, va întocmi în scurt timp un proiect de contract. În ceea ce privește perioada 2008-2010, municipalitatea și-a menținut poziția exprimată anterior potrivit căreia contractul trebuie încheiat în condițiile pieței ⁽⁹⁾. Municipalitatea a confirmat ulterior că nu s-a încheiat încă un contract oficial. De asemenea, nu au avut loc negocieri cu privire la perioada de după 1 ianuarie 2008 ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ „Costurile individuale” ale centralei sunt calculate în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile până în 1959. În temeiul acestor dispoziții, prețul costurilor individuale se calculează prin împărțirea costurilor de producție ale centralei, inclusiv dobânda de 6 % pentru costurile inițiale, plus o marjă comercială de 20 %, la producția anuală medie din perioada 1970-1999. A se vedea KTV-Notat nr. 53/2001 din 24 august 2001, nr. de referință 455241.

⁽²⁾ KTV-Notat nr. 53/2001, citat mai sus.

⁽³⁾ A se vedea răspunsul Norvegiei la întrebarea 4 din cea de-a doua cerere de informații, nr. de referință 449660.

⁽⁴⁾ Anexa la nr. de referință 449660.

⁽⁵⁾ Anexa la răspunsurile Norvegiei din 9 iulie 2007, nr. de referință 428860.

⁽⁶⁾ Autoritatea nu deține o copie a unui astfel de acord de prelungire.

⁽⁷⁾ Nr. de referință 521513, e-mail din 11 iunie 2009.

⁽⁸⁾ Anexa la răspunsurile Norvegiei din 9 iulie 2007, nr. de referință 428860.

⁽⁹⁾ A se vedea anexele la răspunsul Norvegiei din 9 iulie 2007, nr. de referință 428860.

⁽¹⁰⁾ A se vedea răspunsul Norvegiei la cea de-a doua cerere de informații transmisă de autoritate, nr. de referință 449660.

3. Observațiile autorităților norvegiene

Autoritățile norvegiene au transmis observațiile lor printr-o scrisoare din partea municipalității din Notodden.

Municipalitatea susține, în primul rând, că prețul pieței pentru contractele extrabursiere (*over-the-counter*, OTC) pe termen lung la Nord Pool a fost, de fapt, în mare, similar prețului convenit între municipalitatea din Notodden și Becromal. În fapt, în conformitate cu tabelul „Prețul energiei electrice tranzacționate pe piața cu ridicata și al energiei din concesiune. 1994-2005” descărcat de pe pagina de întâmpinare a Oficiului Norvegian de Statistică (Statistics Norway) ⁽¹⁾, prețul mediu pentru contractele cu durata de la 1 la 5 ani în 2001 a fost de 13,6 øre/kWh, în timp ce prețul convenit între municipalitatea din Notodden și Becromal a fost de 13,5 øre/kWh.

Municipalitatea recunoaște că atât prețul contractual, cât și cel care apare în tabelul întocmit de Oficiul Norvegian de Statistică sunt cu mult mai mici decât prețul la vedere din cadrul Nord Pool. În acest sens, municipalitatea subliniază că diferența dintre prețul oferit societății Becromal și prețul pieței în jurul valorii de 17,5 milioane NOK, menționată într-o scrisoare din partea municipalității către societate și vizată de decizia de inițiere a procedurii, se referă, în realitate, la diferența dintre prețul convenit și prețul la vedere.

În ceea ce privește prețul de referință relevant, municipalitatea susține că prețul contractual ar trebui comparat cu prețul pentru contractele OTC, și nu cu prețul la vedere. Deși municipalitatea ar fi putut să vândă volumele de energie achiziționate în baza acestui contract pe piața la vedere, obținând astfel, eventual, un preț mai mare, se susține că o astfel de acțiune ar fi expus municipalitatea la un risc financiar semnificativ. Riscul rezultă din dreptul și obligația municipalității de a achiziționa 30 GWh pe an de la Tinfos, la prețul de 13,5 øre/kWh, până la 31 martie 2006. Astfel, dacă prețul la vedere ar fi scăzut în această perioadă sub 13,5 øre/kWh, municipalitatea ar fi suportat o pierdere. Autoritățile norvegiene descriu contractul cu Becromal ca un contract reciproc („*back-to-back*”), destinat să protejeze municipalitatea împotriva pierderii financiare.

II. EVALUARE

1. Prezența ajutorului de stat

1.1. Ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE și îndoilele autorității exprimate în decizia de inițiere a procedurii

Ajutorul de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE este definit după cum urmează:

⁽¹⁾ A se vedea tabelul actualizat la următoarea adresă: http://www.ssb.no/english/subjects/10/08/10/elektrisיתהaar_en/tab-2008-05-30-23-en.html.

„Este incompatibil cu prezentul acord orice ajutor acordat de statele membre ale CE, statele AELS sau din resurse de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor mărfuri, în măsura în care afectează comerțul dintre părțile contractante, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord.”

Din această dispoziție reiese că ajutorul de stat în sensul Acordului privind SEE trebuie să fie acordat prin resurse de stat; acesta trebuie să confere un *avantaj economic* selectiv beneficiarului (beneficiarilor); beneficiarul trebuie să fie o întreprindere în sensul Acordului privind SEE, iar măsura de ajutor trebuie să poată denatura concurența și afecta schimburile comerciale între părțile contractante.

În decizia de inițiere a procedurii, autoritatea a considerat că un contract între municipalitatea din Notodden și Becromal ar conferi un avantaj selectiv societății Becromal și, astfel, ar implica un ajutor de stat, dacă prețul convenit între părți nu ar corespunde prețului pieței. Autoritatea a susținut că datele cazului indicau că prețul contractual ar fi putut fi mai scăzut decât prețul pieței. În primul rând, autoritatea a subliniat că prețul din contractul încheiat de municipalitate cu Becromal pentru vânzarea de energie electrică reflectă propriul preț de cumpărare al acesteia în baza contractului cu Tinfos. Deoarece, la rândul său, acest preț se baza parțial pe energia electrică din concesiune și reflecta parțial compensația acordată municipalității pentru exploatarea de către Tinfos a dreptului municipalității de a utiliza cascada, era probabil să fie în mod considerabil mai mic decât prețul pieței.

Autoritatea a subliniat că prețul părea mai scăzut în comparație cu alte contracte încheiate în jurul aceleiași date. În fine, autoritatea s-a referit la afirmația făcută de municipalitate, potrivit căreia contractul ar fi putut reprezenta pentru Becromal o economie de 17,5 milioane NOK, comparativ cu prețul pieței.

1.2. Prezența unui avantaj în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE

Pentru ca această condiție să fie îndeplinită, măsurile trebuie să ofere Becromal avantaje care să scutească societatea de cheltuieli pe care le suportă în mod normal din bugetul propriu. Acesta ar fi cazul unei entități publice care nu stabilește un tarif fix la energie așa cum ar proceda un agent economic obișnuit, însă utilizează tariful pentru a oferi un avantaj financiar consumatorilor de energie ⁽²⁾. În cazul de față, ar exista un ajutor dacă prețul energiei electrice din contractul încheiat între Becromal și municipalitatea din Notodden ar fi mai mic decât prețul pieței. În acest caz, măsura ar fi, de asemenea, selectivă, deoarece este avantajează doar Becromal.

⁽²⁾ A se vedea cauzele conexe 67/85, 68/85 și 70/85 Kwekerij Gebroeders van der Kooy BV și alții/Comisia, Rec., 1988, p. 219, punctul 28.

1.2.1. Baza pentru stabilirea prețului pieței

Ca observație preliminară, autoritatea arată că mecanismul de stabilire a prețului pe baza costurilor utilizat în contract, astfel cum se menționează mai sus, conduce la prezumția că există un avantaj economic. Prețurile energiei electrice din concesiune pe care municipalitățile au dreptul să o cumpere, pe baza actelor normative menționate mai sus, ar fi în majoritatea cazurilor în mod semnificativ mai mici decât prețul pieței. Cu toate acestea, pentru a se constata prezența unui avantaj economic, nu este suficient să se aibă în vedere doar această prezumție. Trebuie să se demonstreze că prețul a fost în realitate mai mic decât prețul pieței pentru un contract similar cu cel dintre municipalitatea din Notodden și Becromal.

Pentru a stabili prețul pieței, autoritatea trebuie să evalueze ce preț ar fi fost acceptabil pentru un investitor privat în economia de piață. În decizia de inițiere a procedurii, autoritatea a făcut referire la o diferență de 17,5 milioane NOK între prețul plătit și prețul pieței. În observațiile lor la decizia autorității de inițiere a procedurii, autoritățile norvegiene au clarificat că aceasta era diferența dintre prețul pe piața la vedere și prețul contractual. Cu toate acestea, deoarece contractul în cauză este un contract bilateral cu o durată de cinci ani, prețul contractual nu poate fi în mod necesar comparat cu prețurile pieței la vedere, deoarece aceste prețuri reflectă vânzarea de electricitate la bursa de energie electrică Nord Pool. Pe piața „Elspot” a Nord Pool, se tranzacționează zilnic contracte orare de energie electrică pentru livrare fizică în următoarea perioadă de 24 de ore⁽¹⁾. Astfel, durata contractelor și condițiile în care sunt tranzacționate diferă semnificativ de contractul în cauză.

Ceea ce trebuie analizat este dacă un investitor privat într-o economie de piață ar fi ales să încheie un contract bilateral pe termen lung pentru același preț și în aceleași condiții ca cele prevăzute în contractele în cauză. La efectuarea evaluării, autoritatea nu poate înlocui aprecierea comercială a municipalității cu aprecierea sa proprie, ceea ce înseamnă că municipa-

litatea, ca vânzător de electricitate, trebuie să dispună de o marjă largă de apreciere. Doar atunci când nu există nicio altă explicație plauzibilă pentru alegerea contractului de către municipalitate, acesta ar putea fi calificat drept ajutor de stat⁽²⁾. Deoarece există o piață pentru contracte bilaterale pe termen lung și poate fi stabilit un preț al pieței, trebuie să se pornească de la premisa că investitorii de pe piață ar putea, în funcție de circumstanțe, să prefere astfel de contracte vânzătorilor cu prețul la vedere, chiar dacă vânzarea volumelor de energie electrică la bursa de energie electrică (unde se obține un preț la vedere) ar putea genera un profit mai mare. Pot exista o serie de motive solide din punct de vedere comercial pentru a prefera un singur cumpărător stabil, mai degrabă decât prețurile fluctuante de la bursa de energie pe o anumită perioadă de timp, de exemplu reducerea riscurilor și simplificarea administrativă.

În acest context, autoritatea consideră că prețul contractual ar trebui comparat cu prețul mediu pentru tipul de contracte încheiate în termeni similari și având o durată similară, în jurul aceleiași date. Autoritatea observă în mod special că ceea ce trebuie examinat este prețul pieței care putea fi așteptat în mod rezonabil la momentul încheierii contractului, și nu evoluția ulterioară a prețului pe piață pe parcursul perioadei contractuale.

1.2.2. Date privind prețul pieței pentru contracte bilaterale pe termen lung

Pentru a stabili prețul pieței pentru contracte bilaterale pe termen lung la momentul încheierii contractului, autoritățile norvegiene, în observațiile lor la decizia de inițiere a procedurii oficiale de investigare, au prezentat statistici furnizate de Oficiul Norvegian de Statistică referitoare la prețurile energiei electrice tranzacționate pe piața cu ridicata și pentru energia electrică din concesiune pentru anii 1994-2005 (tabelul 24 furnizat de Oficiul Norvegian de Statistică la momentul respectiv, în prezent 23).

Tabelul 23

Prețul energiei electrice tranzacționate pe piața cu ridicata și al energiei electrice din concesiune. 1994-2007. Øre/kWh⁽³⁾

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Contracte bilaterale, total	13,2	14,4	16	17,1	13,5	13,2	12,5	14,7	16,5	21,9	18,9	19,1	26,4	24,1
Contracte cu o durată de până la 1 an	11,9	14,7	17,2	19,6	15,1	13,4	12,5	18,4	20,5	29,2	23,8	23,6	36	24,2
Contracte cu o durată de 1-5 ani	14,2	15,6	16,8	18,7	14,9	15,6	15,2	13,6	17,3	21	18,8	18,5	23,7	31
Contracte cu o durată mai mare de 5 ani	13,5	12,7	14	13,7	11,2	11	10,7	10,5	10,4	12,4	12,4	12,1	20,6	15,5
Comerț de energie pe piață, total	17,3	12,3	25,4	14,2	12,1	11,7	11	19	21,6	30,8	23,8	24,7	39,5	24,3

⁽¹⁾ A se vedea explicații mai detaliate la următoarea adresă: http://www.nordpoolspot.com/trading/The_Elspot_market.

⁽²⁾ A se vedea, prin analogie, orientările autorității referitoare la punerea în aplicare a dispozițiilor privind ajutoarele de stat pentru întreprinderile publice în sectorul manufacturier, punctul 5 alineatele (1) și (3).

⁽³⁾ A se vedea http://www.ssb.no/english/subjects/10/08/10/elektrisetaar_en/tab-2009-05-28-23-en.html.

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Prețuri la vedere	18,2	11,3	25,4	14,3	12,1	11,7	11	18,8	21,6	30,8	24,9	24,7	39,6	24,3
Piața de reglementare	17,3	14,8	25,3	13,6	12,1	11,8	10,3	19,1	20,8	30,5	23,8	24,3	38,4	24,4
Energie electrică din concesiune	9,8	9,4	10,4	10,9	9,1	10	9,3	10	9,7	8,7	7,6	7,5	6,8	7,6

Acest tabel indică faptul că prețul mediu pe kWh în contractele bilaterale cu durată de la 1 la 5 ani a fost de 13,6 øre în 2001 și de 17,3 øre în 2002. Prețurile pentru contractele cu durată mai mare de cinci ani au fost de 10,5 øre și de 10,4 øre. Autoritatea a solicitat informații din partea Oficiului Norvegian de Statistică privind contractele pe care se bazează statisticile. Potrivit Oficiului Norvegian de Statistică, prețurile din tabel se bazează pe contracte cu ridicata în vigoare în anul în cauză, inclusiv contracte încheiate anterior, însă aflate încă în derulare. În plus, contractele cu utilizatorii finali nu sunt incluse în acest tabel ⁽¹⁾. Oficiul Norvegian de Statistică a oferit, de asemenea, autorităților norvegiene o explicație tehnică privind setul de date pe care se bazează ⁽²⁾.

Autoritatea a considerat, de asemenea, că și alte statistici din baza de date a Oficiului Norvegian de Statistică sunt relevante, în special tabelul 7, „Serii cronologice reprezentând prețurile trimestriale și anuale ale energiei electrice pe piața cu ridicata, fără taxe”:

Tabelul 7

Serii cronologice reprezentând prețurile trimestriale și anuale ale energiei electrice pe piața cu ridicata, fără taxe ⁽³⁾

	1 2001	2 2001	3 2001	4 2001	1 2002	2 2002	3 2002	4 2002	1 2003	2 2003	3 2003	4 2003
Vânzări de electricitate	24,3	17	15,8	16,1	16,9	13	14,2	25,6	29,2	20,7	23,8	25,4
Contracte cu preț fix, cu livrare permanentă	13,7	12,1	13,6	17,4	16,1	14,6	12,6	11,2	23,7	10,7	10,9	11,1
Contracte cu preț fix, cu opțiune temporală	21,5	19,8	17,9	17,8	18,7	15,9	14,4	20,6	26,1	22,1	28,1	24,4
Accesul la electricitate	21,5	15,8	14,7	15	14,3	11,5	12,6	22,6	28,3	21,1	21,1	21,9
Contracte noi cu preț fix (încheiate în ultimele 3 luni înainte de săptămâna de măsurare)	13,8	15,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	33,1

	1 2004	2 2004	3 2004	4 2004	1 2005	2 2005	3 2005	4 2005	1 2006	2 2006	3 2006	4 2006
Vânzări de electricitate	21,2	19,2	21,3	19,9	18,9	23,4	22,6	21,6	30,7	25,5	44,1	38,2
Contracte cu preț fix, cu livrare permanentă	17,8	10,9	16	11	12,1	11,9	11,1	10,5	10,7	10,7	10,5	13,8
Contracte cu preț fix, cu opțiune temporală	20,7	21,5	23,2	20,7	22,6	21,6	17,9	20,3	26,9	21,9	36,7	33
Accesul la electricitate	19,6	17,3	19,7	19,1	16,8	22,8	22	18,6	29	26,2	42,7	36,7
Contracte cu preț fix noi (încheiate în ultimele 3 luni înainte de săptămâna de măsurare)	—	25,5	—	18,9	23,2	—	—	—	33,5	—	—	—

⁽¹⁾ Nr. de referință 495870.

⁽²⁾ Nr. de referință 503107, *Redegjorelse SSB*.

⁽³⁾ Doar coloanele și rândurile referitoare la cele mai relevante prețuri și perioade au fost incluse. Versiunea completă este disponibilă la următoarea adresă: http://www.ssb.no/english/subjects/10/08/10/elkraftpris_en/arkiv/tab-2009-04-06-07-en.html.

Din formularea contractului⁽¹⁾, s-ar putea deduce că acest contract între municipalitatea din Notodden și Becromal este un așa-numit „contract cu livrare permanentă”, respectiv un contract prin care se furnizează o cantitate fixă de energie electrică în fiecare minut pe întreaga durată contractuală⁽²⁾. Pentru contractele cu preț fix cu livrare permanentă (rândul al doilea din tabelul de mai sus), prețul mediu a fost de 12,1 øre/kWh la 14 mai 2001 sau de 14,6 øre/kWh la 10 mai 2002.

De asemenea, ultimul rând din tabel indică prețurile noilor contracte cu preț fix, încheiate în ultimele trei luni anterioare săptămânii de măsurare. Acesta arată că prețul din trimestrul al doilea al anului 2001 a fost de 15,6 øre/kWh, în timp ce prețul pentru cel de-al doilea trimestru al anului 2002 pare să fie necunoscut. Aceste cifre includ atât contractele cu livrare permanentă, cât și cele cu opțiune temporală.

Autoritatea a cules, de asemenea, date statistice de la Nord Pool. Acestea arată prețul mediu per dată pentru contractele financiare cu durata de un an tranzacționate la bursa de energie electrică. Prețurile reflectă prețul contractelor financiare la data în cauză. La 14 mai 2001, prețurile acestui tip de contract au fost de 18,4 øre/kWh, 17,413 øre/kWh și 17,75 øre/kWh⁽³⁾.

În fine, Oficiul Norvegian de Statistică a prezentat și statistici referitoare la prețurile electricității pentru consumatorii finali de energie electrică⁽⁴⁾. Cu toate acestea, autoritatea nu a considerat că aceste statistici sunt foarte relevante pentru contractul în cauză, deoarece prețurile aplicabile industriilor mari consumatoare de energie electrică, potrivit Oficiului Norvegian de Statistică, includ, probabil, contracte pe termen lung subvenționate de guvern, încheiate înainte de intrarea în vigoare a Acordului privind SEE. Astfel, aceste prețuri sunt cu mult mai scăzute decât prețurile cu ridicata menționate mai sus⁽⁵⁾.

1.2.3. Relevanța diverselor statistici referitoare la preț în scopul stabilirii prețului pieței pentru contractul Becromal

Pentru a identifica cele mai comparabile date referitoare la prețuri, este necesară o analiză detaliată a contractului încheiat între municipalitatea din Notodden și Becromal.

⁽¹⁾ Clauza 2 din contract este formulată după cum urmează: „Volumele de energie electrică se repartizează uniform pe parcursul fiecărui an pentru ca, în orice moment al fiecărui an calendaristic, să se obțină același efect”.

⁽²⁾ Nr. de referință 521166, e-mail din partea Oficiului Norvegian de Statistică din data de 5 iunie 2009. Opusul contractelor permanente este reprezentat de „contractele cu opțiune temporală”, respectiv contractele care îi permit utilizatorului să aleagă câtă energie electrică este livrată în orice moment.

⁽³⁾ Nr. de referință 521164 și 521163.

⁽⁴⁾ Tabelul 19 – Prețurile medii ponderate pentru electricitate și închirierea rețelei, fără TVA. 1997-2007. Øre/kWh, http://www.ssb.no/english/subjects/10/08/10/elektristetaar_en/tab-2009-05-28-19-en.html.

⁽⁵⁾ Nr. de referință 495870, e-mail din partea Oficiului Norvegian pentru Statistică din 8 octombrie 2008.

Contractul a fost semnat la 10 mai 2002, însă are efect retroactiv începând cu 14 mai 2001, când a fost inițiată livrarea. Astfel, pot exista îndoieli în ceea ce privește prețurile relevante de referință, respectiv cele aplicabile la 10 mai 2002 sau cele aplicabile la 14 mai 2001. Ca punct de plecare, pare corect să se țină seama de data la care contractul a fost încheiat, deoarece atunci, pe baza dezvoltării preconizate a pieței, părțile au stabilit prețul și alți termeni contractuali. Cu toate acestea, atunci când contractul are efect retroactiv, ca în cazul de față, o anumită formă de acord implicit asupra prețului și asupra altor condiții contractuale trebuie să fi existat de la începutul livrării de energie. Astfel, autoritatea consideră că nu doar prețurile aferente datei la care a fost semnat contractul, ci și tendințele generale ale prețurilor în perioada din jurul datei începerii livrării și a semnării contractului trebuie luate în considerare.

În al doilea rând, trebuie subliniat că prețul de referință ar trebui, în mod ideal, să se bazeze pe contracte similare ca tip și ca durată. Aceasta ar însemna contracte cu livrare permanentă, cu preț fix, având o durată de aproximativ cinci ani. De asemenea, prețul de referință ar trebui, de preferință, să se bazeze pe statisticile pentru contractele încheiate în 2001-2002, nu pentru contractele care erau doar în vigoare la momentul respectiv.

În acest context, trebuie remarcat, în primul rând, că prețurile Nord Pool par a avea o relevanță mai redusă, deoarece reflectă prețurile contractelor financiare, cu o durată de un an. Contractele financiare nu privesc volume fizice de energie electrică, ci garantează cumpărătorului un anumit volum de energie electrică la un preț convenit într-o anumită perioadă din viitor. Energia electrică trebuie să fie comercializată fizic pe piața la vedere înainte de încheierea contractului. Contractele financiare se încheie ca modalități de garantare a prețului pentru necesități viitoare de energie electrică⁽⁶⁾. Astfel, condițiile în care aceste contracte sunt tranzacționate sunt diferite și trebuie considerate drept produse diferite de contractul în cauză, care privește volumul fizic de energie electrică de la o anumită centrală. Prin urmare, în opinia autorității, prețurile de pe piața financiară nu sunt în mod necesar direct comparabile cu prețurile convenite între Becromal și municipalitatea din Notodden.

În ceea ce privește tabelul 24 prezentat mai sus, acesta indică prețurile tuturor contractelor care erau în vigoare în anul în cauză. Aceeași afirmație este valabilă în ceea ce privește prețurile pentru contractele cu livrare permanentă din tabelul 7 („Serii cronologice reprezentând prețurile trimestriale și anuale la energia electrică pe piața cu ridicata, fără taxe, øre kWh”). În mod ideal, prețul plătit de Becromal ar trebui să fie comparat cu

⁽⁶⁾ Caracteristicile esențiale ale pieței financiare a energiei electrice sunt descrise în pagina de întâmpinare a site-ului web al Nord Pool: <http://www.nordpoolspot.com/en/PowerMarket/The-Nordic-model-for-a-liberalised-power-market/The-financial-market>.

prețurile contractelor încheiate în 2001, nu cu prețurile tuturor contractelor în vigoare la momentul respectiv. Cu toate acestea, acest tip de informații nu a fost pus la dispoziția autorității. Prețurile pentru noile contracte cu preț fix încheiate în ultimele trei luni (ultimul rând din tabelul 7) reflectă prețurile contractelor noi. Acele statistici nu fac distincție între contractele cu livrare permanentă și cele cu opțiune temporală. Deoarece prețurile contractelor permanente sunt, în general, considerate a fi oarecum mai scăzute decât prețurile contractelor cu opțiune temporală, în altă parte a tabelului, ar părea probabil ca prețurile contractelor noi să fie, de asemenea, mai scăzute în cazul în care contractele cu livrare permanentă ar fi fost indicate separat. De asemenea, se pare că Oficiul Norvegian de Statistică nu deține suficiente date privind prețurile pentru acest tip de contracte din cel de-al treilea trimestru al anului 2001 până în al treilea trimestru al anului 2003, deoarece în tabel nu sunt incluse niciun fel de prețuri pentru această perioadă.

În concluzie, autoritatea consideră că niciun preț din aceste statistici nu este potrivit pentru a stabili cu exactitate prețul pieței pentru acest tip de contract la momentul respectiv. În același timp, prețurile pentru contractele bilaterale cu durata de la 1 la 5 ⁽¹⁾ ani din tabelul 24, prețurile contractelor cu livrare permanentă cu preț fix din tabelul 7 și prețurile noilor contracte cu preț fix din același tabel privesc același sau un tip similar de contracte. Prin urmare sunt relevante pentru stabilirea prețului pieței pentru contractul Becromal. Împreună, aceste date referitoare la prețuri pot oferi un interval de prețuri care, în opinia autorității, poate oferi o indicație utilă privind prețul pieței.

În tabelul 24, prețurile pentru contractele cu durata de 1 până la 5 ani, în vigoare în 2001 și 2002, erau de 13,6 øre/kWh și, respectiv, de 17,3 øre/kWh. Pentru contractele cu o durată mai mare de cinci ani, prețurile erau de 10,5 øre/kWh și 10,4 øre/kWh. Tabelul 7 indică faptul că prețurile contractelor cu livrare permanentă cu preț fix în vigoare în al doilea trimestru al anului 2001 și, respectiv, al anului 2002 erau de 12,1 øre/kWh și 14,6 øre/kWh. În fine, prețul noilor contracte cu preț fix încheiate în al doilea trimestru al anului 2001 era de 15,6 øre/kWh. Aceste prețuri sunt oarecum diferite și nu pot fi aproape de loc comparate direct. Totuși, se pare că prețul contractului Becromal, de 13,5 øre/kWh, ar putea fi inclus în intervalul de preț care poate fi stabilit pe baza acestor date referitoare la prețuri. De asemenea, se pare că a existat un anumit grad de incertitudine pe piață, având în vedere diferențele semnificative în ceea ce privește anumite date referitoare la prețuri de la un trimestru la altul (a se vedea tabelul 7).

Pentru a stabili că prețul contractului a oferit un avantaj societății Becromal în sensul normelor privind ajutorul de stat, autoritatea trebuie să constate o deviere *suficientă* a prețului de la

prețul stabilit pe piață pentru a justifica o astfel de concluzie ⁽²⁾. Astfel cum s-a descris mai sus, prețul exact al pieței pentru acest tip de contract la momentul încheierii nu poate fi precizat. Cu toate acestea, imaginea generală a prețului în timpul perioadei relevante, în special prețul contractelor cu ridicata cu durată de la 1 la 5 ani din 2001 (13,6 øre/kWh, tabelul 23), prețul contractelor cu preț fix cu livrare permanentă din trimestrul al doilea al anului 2001 (12,1 øre/kWh, tabelul 7) și prețul pentru contractele noi cu preț fix încheiate în al doilea trimestru al anului al anului 2001 (15,6 øre/kWh, tabelul 7) sunt un bun indicator al intervalului în care se situează prețul pieței. De asemenea, astfel cum s-a arătat mai sus, prețul pentru contracte cu durata de peste cinci ani a fost de 10,5 øre/kWh în 2001. În contractul original, prețul convenit a fost de 13,5 øre/kWh. Luând în considerare tendințele generale ale prețurilor din perioada relevantă, astfel cum s-a descris mai sus, și, în special, a celor mai comparabile prețuri, autoritatea consideră că prețul contractului nu pare să difere suficient de prețul probabil al pieței pentru a concluziona că acest contract a oferit societății Becromal un avantaj economic.

În ceea ce privește contractul de prelungire, autoritatea înțelege că clauza 7 a contractului original oferă Becromal un drept legal de a prelungi contractul de la 1 aprilie 2006 la 31 martie 2007, în condițiile prevăzute în clauză. Inclusă în contractul original, clauza a fost încheiată și a devenit obligatorie pentru părți în 2001/2002. Ca alternativă, părțile ar fi putut să aleagă să încheie un contract cu o durată de șase ani, mai degrabă decât unul de cinci ani, la prețul de 13,5 øre/kWh. În acest caz, autoritatea consideră că prețul din perioada de prelungire ar trebui evaluat ca parte a contractului original, și anume, în raport cu prețul pieței pentru contractele bilaterale pe termen lung încheiate în 2001/2002. Astfel cum s-a remarcat mai sus, prețurile din perioada de prelungire au fost de 15,21 øre/kWh și 14,20 øre/kWh, în funcție de sezon. Deoarece aceste prețuri sunt mai mari decât prețul contractului original de 13,5 øre/kWh, acestea nu diferă suficient, astfel cum s-a stabilit mai sus, de niciun interval rezonabil al prețurilor pieței pentru a se observa prezența unui avantaj economic.

În aceste circumstanțe, autoritatea concluzionează că prin contractul Becromal nu s-a oferit un avantaj acestei societăți în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE.

2. Concluzie

Pe baza evaluării de mai sus, autoritatea consideră că contractul încheiat între municipalitatea din Notodden și Becromal Norway AS pentru perioada 14 mai 2001-31 martie 2006, precum și prelungirea de la 1 aprilie 2006 la 31 martie 2007, nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul privind SEE,

⁽¹⁾ Împreună cu contractul de prelungire, contractul are o durată de aproximativ șase ani. Cu toate acestea, autoritatea pornește de la premisa că acest contract este mai degrabă comparabil cu alte contracte pe o perioadă de la 1 la 5 ani, deoarece toate contractele care au o durată mai mare de cinci ani sunt grupate împreună, inclusiv contractele încheiate pe durate foarte lungi (de exemplu, peste 20 de ani.)

⁽²⁾ A se vedea, prin analogie, declarațiile Tribunalului de Primă Instanță în cauze referitoare la vânzarea de bunuri imobiliare: cauza T-274/01 Valmont, Rec, 2004, p. II-3145, punctul 45 și cauzele conexe T-127/99, T-129/99 și T-148/99, Diputación Foral de Alava, Rec., 2002, p. II-1275, punctul 85 (nu s-a introdus un recurs cu privire la acest aspect).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Autoritatea AELS de Supraveghere consideră că contractul dintre Becromal Norway AS și municipalitatea din Notodden în vigoare de la 14 mai 2001 până la 31 martie 2006, precum și prelungirea acestuia până la 31 martie 2007, nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 61 din Acordul privind SEE.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Regatului Norvegiei.

Articolul 3

Numai versiunea în limba engleză este autentică.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2009.

Pentru Autoritatea AELS de Supraveghere

Per SANDERUD
Președinte

Kristján A. STEFÁNSSON
Membru al Colegiului
